

Všeobecné podmínky pro poskytování služby Národní digitální knihovny – Díla nedostupná na trhu (NDK - DNNT)

I. Úvod

- a) **NDK** – je Národní digitální knihovna (dále jen „*NDK*“), jinak systém a databáze, jejímž správcem a provozovatelem je Národní knihovna České republiky (dále jen „*Národní knihovna*“). *NDK* obsahuje jednak plně digitalizované texty dokumentů, které jsou z pohledu autorského práva tzv. volné (autorskoprávně již nechráněné), a dále plně digitalizované texty dokumentů, které jsou chráněny autorským právem, jednak dostupné na trhu, ale i zařazené do Seznamu děl na trhu nedostupných.
- b) **DNNT** – zde znamená digitalizované plné texty dokumentů vydaných na území České republiky, a to pokud jde o monografie (zejména knihy), vydaných před více než 20 lety, chráněných autorským právem (tj. zpravidla neuplynulo 70 let od smrti autora), pokud nevyšly v dalších vydáních, popřípadě i upravených, a pokud jde o noviny a časopisy, vyšlých před více než 10 lety, které současně nejsou dostupné v běžné obchodní síti včetně elektronické podoby a jako takové jsou zařazeny do Seznamu děl na trhu nedostupných podle ustanovení § 97f autorského zákona č. 121/2000 Sb. (dále jen „*DNNT*“).
- c) **DILIA**, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z.s. a **OOA-S**, Ochraná organizace autorská – Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, z.s. – jsou kolektivní správci, s nimiž *Národní knihovna* uzavřela 19. 12. 2023 kolektivní hromadné licenční smlouvy (dále jen společně nebo jednotlivě „*Smlouva*“) o užití autorských děl nedostupných na trhu vytvořením rozmnoženin děl výlučně pro účely jejich zařazení do *NDK*, jejich zobrazení na terminálu knihovny, zobrazení na dálku (vzdálený přístup), na dobu určitou a za stanovených podmínek. V podrobnostech k obsahu *Smlouvy* se odkazuje na znění uveřejněná v registru smluv na adresách: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/26977951> a <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/26978435>.
- d) **Služba NDK-DNNT** – je služba poskytovaná *Národní knihovnou* na smluvním základě knihovnám zapsaným v evidenci knihoven Ministerstva kultury a jejich registrovaným čtenářům – fyzickým osobám umožňující zpřístupňování *DNNT* na terminálu knihovny nebo i mimo její prostory, se vzdáleným přístupem z území České republiky, v prostředí internetu ve smyslu ustanovení § 18 odst. (2) autorského zákona. *Národní knihovna* může uzavřít s knihovnou podle písm. f) smlouvu umožňující takové knihovně poskytovat službu zpřístupňování *DNNT* obsažených v její vlastní digitální knihovně (dále také jen souhrnně pro všechny tyto případy „*NDK-DNNT*“ nebo „*služba*“).
- e) **Zastupovaná knihovna** – je knihovna ve smyslu § 2 písm. a) knihovního zákona, která je v souladu s ustanovením § 9 odst. (2) písm. f) knihovního zákona a ustanovením § 98 odst. (1) autorského zákona zastoupena *Národní knihovnou* vůči kolektivním správcům ve věci užití autorských děl a která uzavřela s *Národní knihovnou* smlouvu o poskytování *služby* (dále jen „*Zastupovaná knihovna*“).
- f) **Partnerská knihovna** – je *Zastupovaná knihovna*, která uzavřela s *Národní knihovnou* smlouvu podle písm. d), poslední věty (dále jen „*Partnerská knihovna*“).
- g) **Terminál** – je technické zařízení (počítač, notebook, informační kiosk apod.) umístěné v prostorách *Zastupované knihovny* umožňující jejímu registrovanému čtenáři používat *Službu NDK-DNNT* při zamezení možnosti zhotovit rozmnoženinu *DNNT* nebo získat přístup k jiným zdrojům.

II. Základní ustanovení

Na poskytování *služby* není právní nárok.

Poskytování *služby* je bezúplatné a slouží výlučně pro osobní potřebu registrovaných čtenářů *Zastupovaných knihoven* a interní potřebu *Zastupovaných knihoven*.

Prostřednictvím *služby* je zaměstnancům a registrovaným čtenářům *Zastupovaných knihoven* přistupujícím k NDK-DNNT z území České republiky umožněno užití děl jejich čtením (resp. sledováním v reálném čase).

Uživatelé *služby* může být:

- fyzická osoba, která je registrovaným čtenářem *Zastupované knihovny*;
- *Zastupovaná knihovna* pro účely informačních a referenčních služeb; *Zastupovaná knihovna* pro tento účel svému zaměstnanci poskytne a spravuje jedinečnou identitu obdobně jako u registrovaného čtenáře-fyzické osoby;
- *Národní knihovna* – je zároveň i *Zastupovanou knihovnou*, poskytuje-li *službu* na základě DNNT, jehož předloha není součástí jejího fondu;

(dále také jen pro uvedené případy společně „*Registrovaný čtenář*“).

III. Přístup ke službě NDK-DNNT

Poskytování, přístup a používání *služby* a právní vztahy z toho vznikající a s tím související se řídí těmito Všeobecnými podmínkami pro poskytování *služby* NDK-DNNT (dále jen „*Všeobecné podmínky*“), *Smlouvou*, smlouvou o podmínkách zpřístupnění děl na trhu nedostupných uzavřenou mezi *Národní knihovnou* a konkrétní *Zastupovanou knihovnou* (dále jen „*Zvláštní smlouva*“), autorským zákonem, knihovním zákonem a občanským zákoníkem.

Poskytování *služby* se děje těmito způsoby:

- **zobrazením na terminálu knihovny**; poskytování *služby* je realizováno podle technických a organizačních možností *Zastupované knihovny* technickými způsoby, které jsou definovány ve *Zvláštní smlouvě*;
- **zobrazením na dálku**, tedy individuálním vzdáleným přístupem *Registrovaného čtenáře Zastupované knihovny* (fyzické osoby) ke *službě* z jeho zařízení, typicky mimo specifikované prostory *Zastupované knihovny*.

Pro využívání *služby* se *Registrovaný čtenář* přihlašuje pomocí služeb eduID nebo službou správy identit Národní digitální knihovny (IdP, jinak též ID NDK-DNNT). *Zastupovaná knihovna* je povinna ověřovat identitu svého *Registrovaného čtenáře* (fyzické osoby) před poskytnutím přístupu k NDK-DNNT a uchovávat ji po dobu jednoho kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, v němž byla registrace *Registrovaného čtenáře* ukončena.

IV. Práva a povinnosti Národní knihovny v rámci služby NDK-DNNT

- a) Je povinna ve spolupráci se *Zastupovanými knihovnami* vynaložit veškeré možné úsilí, které po ní lze obvykle a spravedlivě požadovat, s cílem zajistit funkčnost a dostupnost poskytování *služby* *Registrovaným čtenářům* v souladu s těmito *Všeobecnými podmínkami*, *Smlouvou*, *Zvláštní smlouvou* uzavřenou mezi *Národní knihovnou* a *Zastupovanou knihovnou*, autorským zákonem, knihovním zákonem a občanským zákoníkem;
- b) je oprávněna dočasně odmítnout *Registrovanému čtenáři* poskytování *služby*, pokud nabyde důvodné podezření na porušení povinností dle těchto *Všeobecných podmínek* nebo *Zvláštní smlouvy* z jeho strany, a to až do doby odstranění protiprávního stavu nebo zjednání nápravy; v případě, kdy *Registrovaný čtenář* bude svým konáním narušovat poskytování *služby*, zejména pak neúměrným vytěžováním zdrojů, je *Národní knihovna* oprávněna uživateli odepřít poskytování *služby* na dobu určitou nebo i trvale, a to podle závažnosti porušení, jakož i za takovým účelem předat *Partnerské knihovně* údaje o identitě *Registrovaného čtenáře*;
- c) je povinna vyřizovat reklamace související s poskytováním *služby*; pokud by *Národní knihovna* přes veškeré úsilí nebyla schopna zajistit dodržování podmínek *Smlouvy*, je oprávněna přerušit přístup ke *službě* všem jejím uživatelům, a to jen do doby vytvoření podmínek odpovídajících *Smlouvě*;
- d) je oprávněna v případě porušení *Zvláštní smlouvy* nebo opodstatněného podezření na porušení *Zvláštní smlouvy* *Zastupovanou knihovnou* přerušit jí přístup ke *službě*, a to až do prošetření takového podezření a do doby, než *Zastupovaná knihovna* přijme účinné opatření k nápravě; je

rovněž oprávněna za takovým účelem předat *Partnerské knihovně* údaje o *Zastupované knihovně*.

V. Povinnosti *Zastupované knihovny* v rámci služby NDK-DNNT

Zastupovaná knihovna

- a) ve spolupráci s *Národní knihovnou* zajišťuje poskytování *služby Registrovaným čtenářům* v souladu s těmito *Všeobecnými podmínkami*, *Smlouvou*, *Zvláštní smlouvou* uzavřenou mezi *Národní knihovnou* a *Zastupovanou knihovnou*, autorským zákonem, knihovním zákonem a občanským zákoníkem;
- b) je povinna informovat *Registrovaného čtenáře* o podmínkách užívání služby NDK-DNNT a zajistit též jeho informování o zpracování osobních údajů (viz níže);
- c) účinně zabrání při používání *služby zobrazení na terminálu knihovny* obcházení technického opatření proti zhotovení rozmnoženiny díla použitím přenosného zařízení (fotoaparátu, mobilního telefonu, USB apod.);
- d) je povinna vyřizovat reklamace související s poskytováním *služby*;
- e) v případě, kdy *Registrovaný čtenář* svým konáním poruší povinnosti dle *Všeobecných podmínek* a naruší poskytování *služby*, zejména neúměrným vytěžováním zdrojů nebo obcházením technických prostředků ochrany, je *Zastupovaná knihovna* oprávněna, a to i poskytnutím součinnosti *Národní knihovně* bez zbytečného prodlení, poskytování *služby* takovému uživateli omezit nebo jeho přístup zrušit bez náhrady na dobu určitou a v případě opakovaného porušení i trvale;
- f) je povinna zajistit schopnost identifikace *Registrovaného čtenáře* v čase, a to až do konce jednoho kalendářního roku po roce ukončení jeho registrace;
- g) v postavení *Partnerské knihovny* plní při poskytování *služby* na základě DNNT z vlastní digitální knihovny rovněž úkoly podle IV.

VI. Práva a povinnosti *Registrovaného čtenáře* v rámci služby NDK-DNNT

- a) *Registrovaný čtenář* je povinen při přístupu ke *službě*:
 - i. autentizovat se vůči *službě* ověřování identity své knihovny,
 - ii. podstoupit autorizaci ze strany *Národní knihovny*, nebo *Partnerské knihovny* a
 - iii. vyjádřit souhlas s těmito *Všeobecnými podmínkami*, a to formou zaškrtnutí souhlasu v příslušném „dialogu“ zobrazeném na přihlašovací stránce.
- b) Jakékoli další užití dokumentu získaného prostřednictvím *služby* (vyjma čtení, resp. prohlížení), tedy zejména rozmnožování, stahování a ukládání, kopírování, rozšiřování a poskytování v elektronické nebo tištěné podobě třetím osobám a užití pro podnikání a jiné hospodářské účely, je výslovně zakázáno; stejně tak je zakázáno zasahovat do integrity zobrazení DNNT, včetně odstraňování údaje o identitě *Registrovaného čtenáře*, jež se na obrazovce *Terminálu* nebo monitoru počítače apod. zobrazují společně s DNNT.
- c) Na *Registrovaného čtenáře*, kterým je *Zastupovaná knihovna* (článek II.), se při poskytování informačních a referenčních služeb plně vztahuje ustanovení podle odstavce b) o zákazu rozšiřování a sdělování on-line zpřístupněných rozmnoženin DNNT.
- d) *Registrovaný čtenář* bere na vědomí, že pokud *Národní knihovna* nebo *Partnerská knihovna* nabyde podezření na porušení povinností stanovených těmito *Všeobecnými podmínkami*, *Zvláštní smlouvou* nebo *právními předpisy* ze strany *Registrovaného čtenáře*, zejména neúměrným (tzv. robotizovaným) vytěžováním obsahu *služby* nebo narušováním kybernetické bezpečnosti, je oprávněna odepřít mu poskytování *služby*, a to až do doby odstranění protiprávního stavu nebo zjednání nápravy, nebo i trvale, a to podle závažnosti porušení, jakož i za takovým účelem poskytnout součinnost kolektivním správcům (DILIA a OOA-S) nebo orgánům veřejné moci při zjišťování totožnosti takového *Registrovaného čtenáře*.
- e) *Registrovaný čtenář* nese odpovědnost za porušení těchto *Všeobecných podmínek*. Je si vědom možných důsledků takového protiprávního jednání a bere na vědomí, že protiprávním jednáním se vystavuje nebezpečí postihu, jakož i povinnosti nahradit škodu, která by nositelům autorských práv z jeho protiprávního jednání vznikla.
- f) Přijetím těchto *Všeobecných podmínek* bere *Registrovaný čtenář* na vědomí, že *Národní knihovna* a *Zastupovaná knihovna* jsou oprávněny na základě odůvodněného písemného požadavku poskytnout třetím osobám, zejména orgánům veřejné moci (orgánům činným v trestním řízení, soudu v občanskoprávním řízení apod.) a kolektivním správcům (DILIA a OOA-S), veškeré potřebné údaje o *Registrovaném čtenáři*, o rozsahu porušení jeho povinností, jakož i o rozsahu vzniklé škody

nebo jiné újmy; za tímto účelem je *Zastupovaná knihovna* smluvně zavázána zajistit schopnost identifikace *Registrovaného čtenáře* v čase, a to až do konce jednoho kalendářního roku následujícího po kalendářním roce od ukončení jeho registrace.

- g) *Registrovaný čtenář* nesmí narušovat bezpečnost, celistvost a obecně provoz *NDK*, užívat ji pro přenos poškozujících souborů nebo se pokoušet proniknout do neveřejných částí *NDK*.

VII. Reklamáce poskytování služby NDK-DNNT

Registrovaný čtenář má právo u *Národní knihovny*, případně u *Partnerské knihovny* písemně reklamovat poskytnutou, resp. neposkytnutou *službu*, pokud nebyla poskytnuta v požadované lhůtě či kvalitě, nejpozději do pěti (5) pracovních dnů od doby, kdy pro to nastaly rozhodné skutečnosti.

Lhůta pro vyřízení reklamáce je pět (5) pracovních dnů od přijetí stížnosti.

Registrovaný čtenář má právo odvolat se proti způsobu vyřízení reklamáce zasláním písemné stížnosti *Národní knihovně*, která je povinna vyřídit stížnost do čtrnácti (14) pracovních dnů od jejího převzetí. V závislosti na míře opodstatněnosti stížnosti *Registrovaného čtenáře* je *Národní knihovna* oprávněna přijmout následná nezbytná opatření ve vztahu ke konkrétní *Zastupované knihovně* i *Partnerské knihovně*.

VIII. Ochrana osobních údajů

Při poskytování služby NDK-DNNT dochází ke zpracování osobních údajů *Registrovaných čtenářů* v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady Evropské unie 2016/679 ze dne 27. 4. 2016, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (dále jen „*Nařízení EU*“), se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v aktuálním znění, a v souladu s vnitřními předpisy jednotlivých *Partnerských* a *Zastupovaných knihoven*.

Partnerské knihovny i *Zastupované knihovny* jsou povinny zajistit informování *Registrovaných čtenářů* v souladu s čl. 13 a 14 *Nařízení EU*. K tomuto účelu mohou využít vzorové informace o zpracování osobních údajů při poskytování služby NDK-DNNT, které jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách dnnt.cz.

IX. Závěrečná ustanovení

Tyto Všeobecné podmínky pro poskytování služby NDK-DNNT se považují za „Vzorová pravidla podmínky pro poskytování vzdáleného přístupu čtenářů k chráněným dokumentům v Národní digitální knihovně“ ve smyslu čl. V odst. 1. písm. a) *Smlouvy*.

Tyto Všeobecné podmínky pro poskytování služby NDK-DNNT nabývají platnosti a účinnosti dne 4. 7. 2025 a nahrazují v celém rozsahu dosud platné a účinné Všeobecné podmínky pro poskytování služby NDK-DNNT ze dne 1. března 2022.